

τὸ ἐξ ἀμφοῖν ἀγαθὸν εἶναι λέγουσιν; εἰ δὲ ἀγαθὸν μὲν τὸ 15
πάθος, καὶ τὴν τοιάνδε κατάστασιν τὸ εὖ ζῆν, ὅταν γνῶ-
τις τὸ ἀγαθὸν αὐτῷ παρὸν, ἐρωτητέον αὐτούς, εἰ γνοὺς τὸ
παρὸν δὴ τοῦτο ὅτι πάρεστιν εὖ ζῆν, ἢ δεῖ γνῶναι οὐ μόνον
ὅτι ἡδύ, ἀλλ' ὅτι τοῦτο τὸ ἀγαθόν. ἀλλ' εἰ ὅτι τοῦτο τὸ
ἀγαθόν, οὐκ αἰσθήσεως τοῦτο ἔργον ἤδη, ἀλλ' ἐτέρας 20
μείζονος ἢ κατ' αἰσθησιν δυνάμεως. οὐ τοίνυν τοῖς ἡδο-
μένοις τὸ εὖ ζῆν ὑπάρξει, ἀλλὰ τῷ γινώσκειν δυναμένῳ,
ὅτι ἡδονὴ τὸ ἀγαθόν. αἴτιον δὴ τοῦ εὖ ζῆν οὐχ ἡδονὴ
ἔσται, ἀλλὰ τὸ κρίνειν δυνάμενον, ὅτι ἡδονὴ ἀγαθόν. καὶ
τὸ μὲν κρίνον βέλτιον ἢ κατὰ πάθος· λόγος γὰρ ἢ νοῦς· 25
ἡδονὴ δὲ πάθος· οὐδαμοῦ δὲ κρείττον ἄλογον λόγου. πῶς
ἂν οὖν ὁ λόγος αὐτὸν ἀφείς ἄλλο θήσεται ἐν τῷ ἐναντίῳ
γένει κείμενον κρείττον εἶναι ἑαυτοῦ; ἀλλὰ γὰρ εἰκόσιν,
ὅσοι τε τοῖς φυτοῖς οὐ διδῶσι καὶ ὅσοι αἰσθήσει τοιᾶδε τὸ
εὖ, λανθάνειν ἑαυτοὺς μείζόν τι τὸ εὖ ζῆν ζητοῦντες καὶ 30
ἐν τρανοτέρᾳ ζωῇ τὸ ἀμεινον τιθέντες. καὶ ὅσοι δὲ ἐν
λογικῇ ζωῇ εἶναι λέγουσιν, ἀλλ' οὐχ ἀπλῶς ζωῇ, οὐδὲ εἰ
αἰσθητικῇ εἴη, καλῶς μὲν ἴσως ἂν λέγοιεν. διὰ τί δὲ οὕτω
καὶ περὶ τὸ λογικὸν ζῶον μόνον τὸ εὐδαιμονεῖν τίθενται,
ἐρωτᾶν αὐτοὺς προσήκει. ἄρα γε τὸ λογικὸν προσλαμ- 35
βάνεται, ὅτι εὐμήχανον μᾶλλον ὁ λόγος καὶ ῥαδίως ἀνιχνεύειν
καὶ περιποιεῖν τὰ πρῶτα κατὰ φύσιν δύναται, ἢ κἂν μὴ
δυνατὸς ἢ ἀνιχνεύειν μηδὲ τυγχάνειν; ἀλλ' εἰ μὲν διὰ τὸ
ἀνευρίσκειν μᾶλλον δύνασθαι, ἔσται καὶ τοῖς μὴ λόγον
ἔχουσιν, εἰ ἄνευ λόγου φύσει τυγχάνοιεν τῶν πρώτων κατὰ 40
φύσιν, τὸ εὐδαιμονεῖν· καὶ ὑπουργὸς ἂν ὁ λόγος καὶ οὐ δι'
αὐτὸν αἰρετὸς γίγνοιτο οὐδ' αὖ ἡ τελείωσις αὐτοῦ, ἢν